

# מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

## מו.

### עין משפט נר מצוה

לד א מיי פ"ה מהל'  
יזש הל' די טושע'  
א"מ פי ש"ל טע"ף טו:  
לה ב מיי ש"ס טושע'  
א"מ פי ח"ל:  
לו ג מיי פ"ד מהל'  
טומאת משכב ומושב  
הלכה א סגמ עשין רמ"ג  
לז ד מיי פ"ז מהל' אכל  
הלכה א סגמ עשין  
דרבנן ז טושע' י"ד סי'  
זכ טע"ף א:

### רבינו חננאל

היה פליג עליה, לאחר שזוכר עליה, ולא איתמר הילכתא לא כמר ולא כמר, אמר כד ר' אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק. מאי שעת הדחק, פירושה רבנן (אשה שהפסיקה ג' עונות, ואמרינן עונה בינונית שלשים יום), אפיש"ח (עבד טהרות הובא ואחר כך ראתה דם, איכא דאמר שנת בצורת היתה ועשתה טהרות נדה, ונדהק הדבר להי' להפסידם, ולהחזיקה בטומאה לאחר מעת לעת, ופסק כו' אליעזר דיהי שנתה, והנה זה מדרבנן הוא דאמר רבא מאי דרבנן, כדכר יתיריה אמר שמואל דאמר חכמים תקנו לבנות ישראל להיות מוכסות דקנו שציתא יש להם אלפים אמה לכל רוח כרבי יוחנן זן נורי: הוה אמינא בין לקולא בין לחומרא, הוה ליה למיירא דליטריך הלכה כדברי המיקל לפסוק הלכה ככל מקומות אלא דמימא ליה למימר דאפילו להך מילתא גופא איליטריך: קמ"ל חבב דבברי המיקל בעירוב, דלענין אדם הלכה כרבי יוחנן זן נורי דקני שציתא לענין כלים הלכה כרבנן דלח קנו שציתא ורי הן כרגלי כל אדם ולא הוה מרי קולי דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפאי הפקר קוניה שציתא ושן היינו טעמא הואיל ויעור קני ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריהם דהלכתא כדברי שניהם להקל:

### רבינו חננאל

היה פליג עליה, לאחר שזוכר עליה, ולא איתמר הילכתא לא כמר ולא כמר, אמר כד ר' אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק. מאי שעת הדחק, פירושה רבנן (אשה שהפסיקה ג' עונות, ואמרינן עונה בינונית שלשים יום), אפיש"ח (עבד טהרות הובא ואחר כך ראתה דם, איכא דאמר שנת בצורת היתה ועשתה טהרות נדה, ונדהק הדבר להי' להפסידם, ולהחזיקה בטומאה לאחר מעת לעת, ופסק כו' אליעזר דיהי שנתה, והנה זה מדרבנן הוא דאמר רבא מאי דרבנן, כדכר יתיריה אמר שמואל דאמר חכמים תקנו לבנות ישראל להיות מוכסות דקנו שציתא יש להם אלפים אמה לכל רוח כרבי יוחנן זן נורי: הוה אמינא בין לקולא בין לחומרא, הוה ליה למיירא דליטריך הלכה כדברי המיקל לפסוק הלכה ככל מקומות אלא דמימא ליה למימר דאפילו להך מילתא גופא איליטריך: קמ"ל חבב דבברי המיקל בעירוב, דלענין אדם הלכה כרבי יוחנן זן נורי דקני שציתא לענין כלים הלכה כרבנן דלח קנו שציתא ורי הן כרגלי כל אדם ולא הוה מרי קולי דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפאי הפקר קוניה שציתא ושן היינו טעמא הואיל ויעור קני ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריהם דהלכתא כדברי שניהם להקל:

כל שבן דהוה ליה נולד ואסיר. ואע"ג דמשקין צפירי נמי אמרינן צפסקים (דף נב:) דמזלע צליעי אפ"ה לא מתסרי משום נולד אי לא גזרינן שמא יסחוט דמים בעצים בליעי טפי ואינה ניכרין כמו משקין צפירי ואפילו לא היו ניכרין משקין צפירי כלל לא חשיבי נולד כיון דמעיקרא נמי הוה ארוכל ארוכלא דאיפרת הוא וא"ת ולימא הא רבא שמעון היא דלית ליה מוקפה ולית ליה נולד כדאימא כה"ג דדבר חדש שלא וי"ל דצנולד כה"ג דדבר חדש שלא בא לעולם כל עיקר מודה רבי שמעון וכן באפר כינה שהוסק ציור טוב נראה דמודה ר"ש דאסור לכסות זו אפ"כ רמא לללות זו צינה כדאמר צפרק רמא דצינה (דף טז):

צפרק רמא דצינה (דף טז):  
בהרות המושבין.  
של ימיר ונראה שקדק דאי הוה של רביס דווקא מאי איריא נהרות אפ"ה מים מוכנסים נמי אמרי לעיל כרגלי הממלא והיינו כרגלי כל אדם דהכא כדפריש' לעיל (דף נג): וכן מוכח צפרק צתרא דצינה (דף נג): דבשל ימיר מיירי דפריך מהך דהכא אמתני' דהתם דתקני צור של ימיר כרגלי הימיר ומייהו שס לא פירש רש"י כרגלי הממלא וכרגלי כל אדם צענין אחר ור"ת מפרש אפילו מיירי בשל רביס מדקדק שפיר דווקא משום דמיירי לא קנו שציתא אלא מכוסים דקנו שציתא יש להם אלפים אמה לכל רוח כרבי יוחנן זן נורי: הוה אמינא בין לקולא בין לחומרא, הוה ליה למיירא דליטריך הלכה כדברי המיקל לפסוק הלכה ככל מקומות אלא דמימא ליה למימר דאפילו להך מילתא גופא איליטריך: קמ"ל חבב דבברי המיקל בעירוב, דלענין אדם הלכה כרבי יוחנן זן נורי דקני שציתא לענין כלים הלכה כרבנן דלח קנו שציתא ורי הן כרגלי כל אדם ולא הוה מרי קולי דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפאי הפקר קוניה שציתא ושן היינו טעמא הואיל ויעור קני ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריהם דהלכתא כדברי שניהם להקל:

רבי יוחנן זן נורי דקני שציתא לענין כלים הלכה כרבנן דלח קנו שציתא ורי הן כרגלי כל אדם ולא הוה מרי קולי דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפאי הפקר קוניה שציתא ושן היינו טעמא הואיל ויעור קני ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריהם דהלכתא כדברי שניהם להקל:

רבי יוחנן זן נורי דקני שציתא לענין כלים הלכה כרבנן דלח קנו שציתא ורי הן כרגלי כל אדם ולא הוה מרי קולי דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפאי הפקר קוניה שציתא ושן היינו טעמא הואיל ויעור קני ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריהם דהלכתא כדברי שניהם להקל:

רבי יוחנן זן נורי דקני שציתא לענין כלים הלכה כרבנן דלח קנו שציתא ורי הן כרגלי כל אדם ולא הוה מרי קולי דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפאי הפקר קוניה שציתא ושן היינו טעמא הואיל ויעור קני ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריהם דהלכתא כדברי שניהם להקל:

כל שכן דהוה ליה נולד ואסיר. אפילו לטלטלן צמקומן: הרי הן כרגלי כל אדם. כיון דמיירי לא קנו שציתא ואפילו הן של ימיר אינן כרגלי: צפירוש שמיע לך. מרבי יהושע זן לוי: או מכללא. דשמיע לך מינה מילתא אחריתא ודייקת מינה דכר' יוחנן זן נורי צפירא ליה: ומאי כללא. מאיזה כלל הוה ס"ד מעיקרא דשמעת ליה לר' יהושע זן לוי דנימא מילתא דנידוק לה מינה: צפירוש. בכל משפטיו ותחומין מהלכות עירובין הן: זין לקולא. כגון אדם ישן דאי לא קנה שציתא לא נפיק מד' אמות: לחומרא. כגון כלי הפקר אי אמרת קוניה שציתא אסור להוליכן למקום שיערב זה המוצאן אלא אלפיס הוא דלית להו לכל רוח: קמ"ל כדברי המיקל. דאדם הוא דהלכתא כוותיה דכיון דניעור קנה ישן נמי קנה אצל כלים לית הלכתא כוותיה: אצל ימיר במקום רביס. כגון ר' יוחנן זן נורי דפליגי רבנן עליה אימא לית הלכתא כוותיה: רבי אליעזר גרסינן: כל אשה שעברו עליה שלשים יום וכל אשה שעברו עליה תשעים יום ולא ראתה נסתלקו דמיה ואם ראתה אחרי כן אמרינן השתא הוא דראתה"ש דם ולא מטימין טהרות שנתעסק' בהן למפרע כשהו נשים שדמיהן מצינין שמתמאות טהרות למפרע מעת לעת דאמר רבנן (דף נג:) דמייעין שנתא כותלי צית הרחם העמידוהו ומנן (סס מ.) כל הנשים מטמאות צצית החילון ופליגי רבנן עליה ואמרי דאין הפסקא ג' עונות סילוק אלא לזקנה שעברו עליה ג' עונות סמוך לזקנה אלא צילדה לא: כרבי אליעזר. וטימא ר' אהר שצילדה שעברו עליה ג' עונות: אהר שזוכר.

היה פליג עליה, לאחר שזוכר עליה, ולא איתמר הילכתא לא כמר ולא כמר, אמר כד ר' אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק. מאי שעת הדחק, פירושה רבנן (אשה שהפסיקה ג' עונות, ואמרינן עונה בינונית שלשים יום), אפיש"ח (עבד טהרות הובא ואחר כך ראתה דם, איכא דאמר שנת בצורת היתה ועשתה טהרות נדה, ונדהק הדבר להי' להפסידם, ולהחזיקה בטומאה לאחר מעת לעת, ופסק כו' אליעזר דיהי שנתה, והנה זה מדרבנן הוא דאמר רבא מאי דרבנן, כדכר יתיריה אמר שמואל דאמר חכמים תקנו לבנות ישראל להיות מוכסות דקנו שציתא יש להם אלפים אמה לכל רוח כרבי יוחנן זן נורי: הוה אמינא בין לקולא בין לחומרא, הוה ליה למיירא דליטריך הלכה כדברי המיקל לפסוק הלכה ככל מקומות אלא דמימא ליה למימר דאפילו להך מילתא גופא איליטריך: קמ"ל חבב דבברי המיקל בעירוב, דלענין אדם הלכה כרבי יוחנן זן נורי דקני שציתא לענין כלים הלכה כרבנן דלח קנו שציתא ורי הן כרגלי כל אדם ולא הוה מרי קולי דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפאי הפקר קוניה שציתא ושן היינו טעמא הואיל ויעור קני ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריהם דהלכתא כדברי שניהם להקל:

רבי יוחנן זן נורי דקני שציתא לענין כלים הלכה כרבנן דלח קנו שציתא ורי הן כרגלי כל אדם ולא הוה מרי קולי דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפאי הפקר קוניה שציתא ושן היינו טעמא הואיל ויעור קני ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריהם דהלכתא כדברי שניהם להקל:

רבי יוחנן זן נורי דקני שציתא לענין כלים הלכה כרבנן דלח קנו שציתא ורי הן כרגלי כל אדם ולא הוה מרי קולי דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפאי הפקר קוניה שציתא ושן היינו טעמא הואיל ויעור קני ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריהם דהלכתא כדברי שניהם להקל:

רבי יוחנן זן נורי דקני שציתא לענין כלים הלכה כרבנן דלח קנו שציתא ורי הן כרגלי כל אדם ולא הוה מרי קולי דסתרי אהדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפאי הפקר קוניה שציתא ושן היינו טעמא הואיל ויעור קני ישן נמי קני כדפ"ה ואפילו אם לא היה משמעין רבי יהושע זן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריהם דהלכתא כדברי שניהם להקל:

(א) [למן מתן.] שנת קבא: בינה לנר, (ב) ונכרת ט. וש"י ע"ש, (ג) בני הא"ש אמר אפי' אילטריך, (ד) נדה (ה) ס. ט. ו. (ו) נכרת ט. וש"י, (ז) מ"ק כ. (ח) גמ' ק"מ י"ט. כ. כ. ט. כבודות מתן. מולין ג. (ט) צפ"ה: דלמא, (י) נדן מה: ד"ה בוס', (יא) צפ"ה: רש לומר, (יב) ועי' טוס' נדה ו: ד"ה בשעת, (יג) (יד) ד"ה בשעת, (טו) (טז) דר"ש, (יז) (יח) כר"ג.

### הגהות הב"ח

(א) גבי דהוה ליה נולד ואסיר: (ב) שם והתן רבי אליעזר פ"ל וכן בכל העמוד:

### מוסף רש"י

בהרות המושבין. היינו קנס הריבוי שיש להם משן להלכה ממקום מקור נביעתן. ומיעוט מקור הנובעין. ואין יוצאין מנומתי צפיתמן למשך הלכה. הרי הן כרגלי כל אדם. אין להם שם שציתא לא צמקומן ולא כרגלי הנעלים ולא כרגלי הממלא, אלא כל אדם מוליך כרגלי, דכל אדם דניד לית ליה שציתא (ביצה טז.) וע"פ פ"ה אצל מחוץ לחוץ, לא אצל מוליך למקום שיערב לו לין (שבת קכא).

### רבינו חננאל

ואסיקא על מירי דניד ליה קני שבתיה ומאי דאוקיינוס מינד נידי, לפיכך לא קני שבתיה, הוה שבתיה, נהרות המושבין ומיעוט הנובעין הרי הן כרגלי כל אדם. אפי' יעקב בר אריי הלכה כר' יוחנן זן נורי, כי מי שישן ולא ידע עד שהשכחה לו אלפיס אמה לכל רוח. ותוב אמר ר' יהושע זן לוי הלכה כדברי המיקל בעירוב. ש"מ דלית הילכתא כר' יוחנן אלא לקולא. אבל הובא דאיכא לחומרא כגון חצצי הפקר דקנו שבתיה ולית ליה למצואם להוציאם חוץ לאיפיס אמה שלתן לא אלא כרגלי כל אדם. ולא פי הילכתא כר' יוחנן זן נורי אלא משום דפליגי בהדי רביס. אמר רבה מכרי עירוב דרבנן הוא מה לוי יחיד במקום יחיד ומה לוי יחיד במקום רביס והתנן בתחילת נידה ר' אליעזר אומר כל אשה שעברו עליה ג' עונות, פי' הושתה שלה, שהיתה וושתה לראות כל ט"ו יום, הפסיקה ועבשו עברו עליה ג' פעמים ט"ו יום ולא ראתה, וע"פ דאינה זקנה שיש לומר ניסתלקו דמים חול' להיות לה אורח נכשים, ואחר כן ראתה, דייה שעתה, ואין מטמאין אותה מעת לעת. ותניא משעה שנתה רבי כר' אליעזר, סבר

(א) גבי דהוה ליה נולד ואסיר: (ב) שם והתן רבי אליעזר פ"ל וכן בכל העמוד: